

PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 81/26

2026 m. birželio 4 d., Liuksemburgas

Generalinės advokatės išvada byloje C-553/24 | *Assemblée nationale / Parlamentas ir Taryba*

Generalinė advokatė T. Čapeta: Prancūzijos Nacionalinės Asamblėjos ieškinys dėl ES prieglobsčio ir migracijos teisės aktų, grindžiamas subsidiarumo principo nesilaikymu, turėtų būti atmestas

Europos Sąjungos sutartyje (ESS) ir Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) yra teisiškai privalomi protokolai, kuriuose išsamiau paaiškinama, kaip veikia šios sutartys. *Protokolas Nr. 2* dėl subsidiarumo ir proporcingumo principų taikymo¹ užtikrina, kad ES institucijos laikytųsi šių principų, kaip nustatyta ESS 5 straipsnyje. Pagal *subsidiarumo principą* reikalaujama, kad Sąjunga imtųsi veiksmų tik tuomet, kai valstybės narės tikslų negali deramai pasiekti vienos. *Protokolo Nr. 2 8 straipsnis* suteikia Europos Sąjungos Teisingumo Teismui jurisdikciją peržiūrėti ir galbūt panaikinti ES teisės aktus, kurie, kaip teigiama, pažeidžia subsidiarumo principą. Tokios bylos gali būti iškeltos valstybių narių arba perduotos laikantis jų teisinės tvarkos nacionalinio parlamento arba jo rūmų vardu. Ši byla yra pirmoji, kurioje nacionalinis parlamentas remiasi Protokolo Nr. 2 8 straipsniu nuo tada, kai jis buvo įtvirtintas Lisabonos sutartimi.

Vienų iš Prancūzijos Parlamento rūmų – Prancūzijos Respublikos Nacionalinės Asamblėjos² – narių mažuma, remdamasi Protokolo Nr. 2 8 straipsniu, siekia, kad būtų panaikintas visas Sąjungos reglamentas dėl prieglobsčio ir migracijos valdymo³ arba kitu atveju – ta jo dalis, kuri susijusi su solidarumu.⁴

Šiame reglamente nustatytas privalomas solidarumo mechanizmas, kuriuo siekiama padėti migracijos spaudimą patiriančioms valstybėms narėms. Tai daroma nustatant tarptautinės apsaugos prašančių asmenų perkėlimo sistemą. Nacionalinė Asamblėja užginčijo šią sistemą kaip pažeidžiančią valstybių narių, kurios privalo priimti į savo teritoriją trečiųjų šalių piliečius, kuriems taikomos tokios perkėlimo priemonės, suverenitetą, nacionalinį savitumą ir vientisumą. Todėl Nacionalinė Asamblėja, palaikoma Vengrijos, teigia, kad šis reglamentas pažeidžia subsidiarumo principą. Ji pateikia penkis argumentus šiai pozicijai pagrįsti. Europos Parlamentas ir Taryba, palaikomi Graikijos, Ispanijos ir Komisijos, tvirtina, kad dauguma šių argumentų yra nepriimtini. Jie teigia, kad argumentai, kuriais grindžiamas pagal Protokolo Nr. 2 8 straipsnį pareikštas ieškinys, gali būti susijęs tik su subsidiarumo principu, o kai kurių Nacionalinės asamblėjos argumentų atveju taip nėra.

Šiandien pateiktoje išvadoje **generalinė advokatė T. Čapeta pripažino šios bylos naujumą** ir, pirma, įvertino Teisingumo Teismo jurisdikciją nagrinėti. Generalinė advokatė pabrėžė, kad, nors ieškinio, pareikšto pagal Protokolo Nr. 2 8 straipsnį, ir tipinio ieškinio dėl panaikinimo pagal SESV 263 straipsnį dalykas yra tas pats, t. y. Sąjungos akto panaikinimas, pirmasis ieškinys gali būti laikomas specialia (*sui generis*) ieškinio dėl panaikinimo rūšimi, dėl kurios Bendrajam Teismui nebuvo aiškiai suteikta jurisdikcijos. Taigi generalinė advokatė manė, kad **Teisingumo Teismas turi jurisdikciją nagrinėti ieškinį, kurį nacionalinis parlamentas pareiškė** pagal Protokolo Nr. 2 8 straipsnį.

Antra, **vertindama** bylos **priimtinumą** generalinė advokatė siūlė Teisingumo Teismui **subsidiarumo principą**

atskirti nuo kitų principų, susijusių su kompetencijos pasidalijimu tarp Sąjungos ir jos valstybių narių, t. y. suteikimo ir proporcingumo principų. Nors visi trys yra federaliniai principai, kuriuos taikant siekiama rasti optimalų sprendimų priėmimo lygmenį, jos nuomone, nacionalinio parlamento pagal Protokolo Nr. 28 straipsnį pareikšti argumentai yra priimtini tik tiek, kiek jie susiję su subsidiarumo principu; argumentai, susiję su kitais dviem principais, yra nepriimtini. Taigi generalinė advokatė manė, kad yra priimtinas tik argumentas, kuriame teigiama, kad valstybės narės būtų galėjusios veiksmingiau nei Sąjunga spręsti problemas, kylančias dėl masinio tarptautinės apsaugos prašytojų antplūdžio. Tačiau kiti Nacionalinės Asamblėjos pateikti argumentai, pavyzdžiui, susiję su tuo, kad Sąjungai nebuvo suteikta kompetencijos priimti reglamentą, taip pat su, kaip teigiama, žalingais privalomo solidarumo mechanizmo finansiniais padariniais ir perkėlimo sistemos naudingumu, nėra susiję su subsidiarumo principu, taigi yra nepriimtini.

Trečia, **nagrinėdama šį priimtina argumentą generalinė advokatė** pabrėžė, kad **suderinimas turėtų būti ne teisės aktų rinkinio tikslas**, o veikiau galima priemonė aiškiam ir konkrečiam tikslui pasiekti. Atsižvelgdamas į tai, Teisingumo Teismas turėtų **reikalauti, kad institucijos tinkamai paaiškintų savo vertinimą, kodėl būtina imtis veiksmų Sąjungos lygmeniu**, ir neapsiribotų vien noru suderinti. Šis paaiškinimas turėtų būti ne šabloniškas, o grindžiamas kiekvieno teisėkūros veiksmo ypatumais. Toks „pritaikytas“ pagrindimas priverstų institucijas tinkamai įvertinti, ar Sąjunga turi veikti esant konkrečiai situacijai. Be to, tai leistų Teisingumo Teismui nuspręsti, ar tokie Sąjungos veiksmai atrodo pagrįstai būtini.

Generalinė advokatė T. Čapeta padarė išvadą, kad nurodyti motyvai dėl veiksmų Sąjungos lygmeniu šiuo atveju atrodo pagrįsti, o Nacionalinė Asamblėja nepateikė jokių šią išvadą paneigiančių argumentų. Todėl **generalinė advokatė T. Čapeta pasiūlė Teisingumo Teismui nepritarti vieninteliam Nacionalinės Asamblėjos argumentui dėl subsidiarumo principo kaip nepagrįstam** ir atmesti ieškinį kaip iš dalies nepriimtina ir iš dalies nepagrįstą.

PRIMINIMAS: Generalinio advokato išvada nėra privaloma Teisingumo Teismui. Būdami visiškai nepriklausomi, generaliniai advokatai siūlo Teisingumo Teismui teisinį bylos, už kurią jie atsakingi, išsprendimo būdą. Teisingumo Teismo teisėjai pradeda pasitarimus šioje byloje. Sprendimas bus priimtas vėliau.

PRIMINIMAS: Ieškiniu dėl panaikinimo prašoma panaikinti Sąjungos teisei prieštaraujančius Sąjungos institucijų teisės aktus. Tam tikromis sąlygomis valstybės narės, Sąjungos institucijos ir asmenys gali Teisingumo Teisme arba Bendrajame Teisme pareikšti ieškinį dėl panaikinimo. Jeigu ieškinyje pagrįstas, teisės aktas panaikinamas. Atitinkama institucija turi užpildyti teisės spragą, kuri gali atsirasti panaikinus teisės aktą.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

Visas [išvados](#) tekstas nuo jos perskaitymo dienos prieinamas CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo žiniasklaidai: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170.

Išvados skaitymo posėdžio vaizdai prieinami „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.

Likite su mumis!

1 [Protokolas \(Nr. 2\)](#) dėl subsidiarumo ir proporcingumo principų taikymo.

2 Prancūzijos Respublikos Nacionalinė Asamblėja yra Prancūzijos parlamento žemieji rūmai, kuriuos sudaro 577 nariai (deputatai), o aukštieji rūmai yra Senatas, sudarytas iš 328 senatorių.

3 2024 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos [reglamentas \(ES\) 2024/1351](#) dėl prieglobsčio ir migracijos valdymo. Šis reglamentas yra naujojo Sąjungos migracijos ir prieglobsčio pakto, t. y. Sąjungos priemonių rinkinio, kuriuo reformuojama Sąjungos prieglobsčio ir migracijos teisinė sistema, dalis.

4 Reglamento IV dalis.